

Mødedokument

B8-0121/2017

25.1.2017

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 123, stk. 2

om den retsstatsmæssige krise i Den Demokratiske Republik Congo og i Gabon
(2017/2510(RSP))

Hilde Vautmans, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Marielle de Sarnez, Javier Nart, Carolina Punset, Pavel Telička
for ALDE-Gruppen

**Europa-Parlamentets beslutning om den retsstatsmæssige krise i Den Demokratiske Republik Congo og i Gabon
(2017/2510(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til den fælles erklæring af 24. september 2016 fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR), Federica Mogherini, og kommissær Neven Mimica, efter Gabons forfatningsdomstols offentliggørelse af de endelige resultater af præsidentvalget,
- der henviser til Den Afrikanske Unions pressemeddelelse af 1. september 2016 med en fordømmelse af volden og en opfordring til en fredelig løsning på konflikten efter valget i Gabon,
- der henviser til erklæringen af 11. september 2016 fra talsmanden for NF/HR om Gabon,
- der henviser til den foreløbige erklæring af 29. august 2016 fra EU's valgobservationsmission (EOM),
- der henviser til Cotonouaftalen, som Gruppen af AVS-stater og EU undertegnede i 2000, og de efterfølgende ændringer heraf,
- der henviser til De Forenede Nationers pagt og verdenserklæringen om menneskerettigheder,
- der henviser til protokollen til det afrikanske charter om menneskers og folks rettigheder vedrørende kvinders rettigheder i Afrika, som blev vedtaget den 11. juli 2003, og navnlig artikel 9 heri,
- der henviser til den fælles erklæring fra Den Afrikanske Union, De Forenede Nationer, Den Europæiske Union og Den Internationale Organisation af Frankofone Lande af 24. september 2016 om situationen i Den Demokratiske Republik Congo,
- der henviser til de beslutninger, der er vedtaget af Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU af 18. maj 2011 om fremtidige udfordringer for demokratiet og overholdelse af den forfatningsmæssige orden i AVS- og EU-lande, af 27. november 2013 om overholdelse af retsstatsprincippet og et upartisk og uafhængigt retsvæsens rolle, og af 13. juni 2016 om situationen før valget og den sikkerhedsmæssige situation i Den Demokratiske Republik Congo,
- der henviser til erklæringen af 7. april 2016 fra NF/HR, Federica Mogherini, om den politiske situation i Den Demokratiske Republik Congo efter præsidentvalget,
- der henviser til den gabonesiske forfatning,

- der henviser til den congolesiske forfatning,
 - der henviser til FN's Menneskerettighedsråds resolution 19/36 af 23. marts 2012 om menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet,
 - der henviser til FN's Generalforsamlings resolution 67/97 af 14. december 2012 om retsstatsprincippet på nationalt og internationalt plan,
 - der henviser til Den Afrikanske Unions erklæring fra 2002 om principperne for demokratiske valg i Afrika,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at Gabon afholdt præsidentvalg den 27. august 2016; der henviser til, at Ali Bongo, Gabons afgående præsident, den 31. august 2016 blev udråbt som vinder af præsidentvalget efter indenrigsministeriets bekendtgørelse af det foreløbige resultat på grundlag af de resultater, der var oplyst fra Den Nationale Valgkommission (CENAP), og som gav Bongo cirka 5 600 flere stemmer end hans største konkurrent, Jean Ping; der henviser til, at Jean Ping og hans tilhængere omgående rejste tvivl om og fordømte dette resultat; der henviser til, at en klage over påståede uregelmæssigheder og med et krav om en genoptælling blev indgivet til den gabonesiske forfatningsdomstol;
- B. der henviser til, at internationale observatører, og navnlig EU's valgobservationsmission, konstaterede uregelmæssigheder i resultatindsamlingen, især i Haut-Ogooué, Ali Bongos magtbase; der henviser til, at oppositionen også opfordrede til en genoptælling af stemmerne i denne provins, hvor Ali Bongo fik 95 % af stemmerne med en valgdeltagelse på 99 %, idet den hævdede, at de stemmer, som kom til udtryk i den officielle valgdeltagelse i denne provins, i sig selv ville have været nok til at vinde valget; der henviser til, at medlemmerne af Gabons valgkommission også rejste tvivl om optællingen i Haut-Ogooué;
- C. der henviser til, at EU-valgobservationsmissionen, som har været særdeles kritisk over for valgprocessen, har været genstand for gentagne intimiderende handlinger i Gabon, især i form af en meget intensiv smædekampagne i pressen, og desuden har været udsat for betydelige trusler og betydeligt pres fra de gabonesiske myndigheder, der indgav en klage og foretog en undersøgelse af EU-valgobservationsmissionens arbejde med henblik på at miskreditere missionens beretning;
- D. der henviser til, at forfatningsdomstolen den 24. september 2016 offentliggjorde det endelige officielle resultat af præsidentvalget, som bekræftede Ali Bongos sejr; der henviser til, at behandlingen af klagen ikke har udryddet al den skepsis, som omgiver resultatet af præsidentvalget;
- E. der henviser til, at Joseph Kabila har været præsident for Den Demokratiske Republik Congo (DRC) siden 2001; der henviser til, at præsident Kabilas embedsperiode udløb den 20. december 2016, og at mandatet for præsidenten for DRC i henhold til forfatningen er begrænset til to valgperioder, samt at det næste præsident- og parlamentsvalg oprindeligt skulle have været afholdt ved udgangen af 2016;
- F. der henviser til, at et første forsøg på at ændre DRC's forfatning, således at præsident

Kabila kunne stille op til en tredje embedsperiode, blev opgivet i 2015 på grund af voldsom modstand fra og mobilisering af civilsamfundet; der henviser til, at disse forsøg har medført stigende politiske spændinger, uro og vold i hele landet;

- G. der henviser til, at der den 18. oktober 2016 blev undertegnet en aftale mellem præsident Kabila og en del af oppositionen om at udsætte præsidentvalget til april 2018; der henviser til, at præsident Kabila – som altså fik lov til at forblive ved magten efter 2016 – i henhold til denne aftale gav en ny midlertidig premierminister, Samy Badibanga, et medlem af oppositionen, til opgave at danne en ny regering;
 - H. der henviser til, at parterne bag aftalen af 18. oktober 2016 efter måneders forhandlinger indgik en samlet og inklusiv politisk aftale den 31. oktober 2016;
 - I. der henviser til, at situationen i de to lande er meget forskellig, men sammenlignelig hvad angår politisk ustabilitet og vold;
 - J. der henviser til, at forlængelse af embedsperioden giver mulighed for en større akkumulering og en højere grad af personalisering af magten samt indflydelse på privilegier og korrupsion og ikke virker befordrende på en fornyelse af den politiske klasse;
 - K. der henviser til, at et af kendetegnene ved demokratier er respekt for forfatningen, som er statens grundlag, institutionerne og retsstatsprincippet, og desuden for frie og retfærdige valg, hvorved magten overdrages fredeligt til personer, som har opnået legitimitet gennem udøvelse af valgret, ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og pressefrihed;
 - L. der henviser til, at menneskerettighedsgrupper løbende rapporterer om en forværring af menneskerettighedssituationen og ytrings-, forsamlings- og demonstrationsfriheden i lande forud for valg, herunder brug af overdreven magtanvendelse mod fredelige demonstranter, journalister, politiske ledere og andre;
1. beklager tabet af menneskeliv under demonstrationerne gennem de seneste måneder i begge lande og udtrykker sin dybfølte medfølelse med ofrenes pårørende og med befolkningen i DRC og Gabon;
 2. er dybt bekymret over den tiltagende ustabile situation såvel forud for som efter valget i begge lande; minder myndighederne, og primært præsidenterne, om deres ansvar for at beskytte alle borgere, der bor på det nationale territorium, navnlig mod overgreb og forbrydelser, og varetage deres opgaver med hensyn til regeringsførelse under fuld respekt for retsstatsprincippet;
 3. fordømmer på det kraftigste al vold, som begås, menneskerettighedsovertrædelser, vilkårlige anholdelser og ulovlige tilbageholdelser, især instrumentaliseringen af retsvæsenet og den vold og intimidering, som menneskerettighedsforkæmpere, politiske modstandere og journalister udsættes for, krænkelserne af pressefriheden og ytringsfriheden forud for og efter præsidentvalgene; opfordrer myndighederne til øjeblikkeligt at ophæve alle restriktioner på medierne; opfordrer til øjeblikkelig og betingelsesløs løsladelse af alle politiske fanger;
 4. opfordrer til en uafhængig og objektiv undersøgelse af volden i forbindelse med valgene

og påstandene om alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og understreger behovet for at sørge for, at alle, der er ansvarlige, bliver retsforfulgt; opfordrer endvidere EU- og AVS-landene til i samarbejde med FN og Den Afrikanske Union fortsat at overvåge den generelle situation i begge lande nøje;

5. bemærker, at sikkerhedssituationen er forbedret, og opfordrer alle parter til at afholde sig fra yderligere handlinger, som kunne undergrave freden og stabiliteten i landene; opfordrer alle politiske aktører, som i øjeblikket er part i stridighederne forud for og efter valgene, til at optræde ansvarligt og tilbageholdende og løse eventuelle tvister gennem eksisterende forfatningsmæssige og retslige kanaler;
6. opfordrer myndighederne til at træffe alle fornødne forholdsregler med henblik på under alle omstændigheder at garantere respekten for demokratiet, retsstatsprincippet, god regeringsførelse og menneskerettighedsprincipper, herunder ytringsfrihed og pressefrihed;
7. bemærker, at nogle oppositionstilhængere har besluttet at tage positivt imod den opfordring til dialog, som den kommende præsident, Ali Bongo, udsendte den 14. november 2016 med henblik på at bane vejen for kommende valg, navnlig parlamentsvalgene, som skal finde sted i 2017; påpeger dog, at den førende repræsentant for oppositionen, Jean Ping, nægter at deltage og arbejder på at indlede sin egen nationale dialog; er derfor forbeholdent med hensyn til formålstjenligheden af sådanne processer og fremhæver det påtrængende behov for en åben og gennemsigtig forsoningsprocedure med henblik på at afslutte krisen efter valget;
8. opfordrer EU- og AVS-landene til at indgå i en omfattende og afbalanceret dialog med den gabonesiske regering med henblik på at opnå tilsagn om styrkelse af demokratiet, god regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, værdier, der indgår i Cotonouaftalen og akten om oprettelse af Den Afrikanske Union;
9. minder om det tilsagn, som DRC har afgivet i henhold til Cotonouaftalen om at respektere demokratiet, retsstats- og menneskerettighedsprincipperne, som omfatter ytringsfrihed, mediefrihed, god regeringsførelse og gennemsigtighed i forbindelse med politiske poster; konstaterer, at den dialog, der føres med de congolesiske myndigheder inden for rammerne af artikel 8 i Cotonouaftalen med henblik på at opnå en endelig afklaring på afviklingen af valgene, har slået fejl;
10. beklager, at regeringen og den Uafhængige Nationale Valgkommission (CENI) har undladt at afholde præsidentvalget inden for den forfatningsmæssige frist; er fortsat yderst bekymret over, hvor effektiv en rolle den Uafhængige Nationale Valgkommission (CENI) spiller, idet legitimiteten af valgprocessen i vid udstrækning vil afhænge af denne; minder om, at valgkommissionen bør være en upartisk og inklusiv institution med tilstrækkelige ressourcer til at gøre en omfattende og gennemsigtig afvikling mulig;
11. bifalder de bestræbelser, som Congos Nationale Episkopale Konference (CENCO) udfolder for at skabe en bredere konsensus om en politisk overgang; erkender, at der er behov for en overgangsperiode, i løbet af hvilken præsidentembedet kun kan varetages under kontrol af et overgangsråd, hvori oppositionen skal spille en afgørende rolle;

12. bifalder den globale og inklusive politiske aftale, som blev indgået den 31. december 2016; minder alle parter om deres forpligtelser over for denne aftale og ansporer dem derfor til at anvende den i alle dens enkeltheder og snarest muligt fastlægge en konkret tidsplan for de næste valg; opfordrer EU og dets medlemsstater til at give al tænkelig opbakning til afholdelsen af fredelige, gennemsigtige og retfærdige valg;
13. fordømmer på det kraftigste ethvert og alle forsøg på at blive ved magten mod folkets vilje og ved at tilsidesætte forfatningen og andre af landets love; tilskynder til styrkelse af den interne dialog blandt AVS-landene som et middel til at sikre respekt for retsstatsprincippet og landenes forfatninger; opfordrer EU og AVS-landene til at imødegå potentielle fremtidige kriser ved hjælp af den intensiverede politiske dialog, som er fastsat i artikel 8 i Cotonouaftalen;
14. pålægger sin formand at sende denne beslutning til DRC's og Gabons regeringer og parlamenter, AVS-EU-Ministerrådet, Kommissionen, Rådet, Det Østafrikanske Fællesskab og dets medlemsstaters regeringer, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Den Afrikanske Unions institutioner og FN's generalsekretær.